

Prečišćeni tekst Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 061/08 od 13.10.2008),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 031/17 od 12.05.2017),
3. Ispravka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 034/17 od 02.06.2017),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 046/19 od 07.08.2019), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O UPOTREBI JEDINICA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNIM SNAGAMA I UČEŠĆU PRIPADNIKA OPERATIVNE JEDINICE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE, POLICIJE I ZAPOSLENIH U ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE U MIROVNIM MISIJAMA I DRUGIM AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU

("Službeni list Crne Gore", br. 061/08 od 13.10.2008, 031/17 od 12.05.2017, 034/17 od 02.06.2017,
046/19 od 07.08.2019)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se upotreba jedinica odnosno pripadnika Vojske Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska) u međunarodnim snagama i učešće pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje, policije i zaposlenih u organima državne uprave (u daljem tekstu: pripadnici operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni) u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, kao i prava i obaveze lica koja učestvuju u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu.

Član 2

Pod upotrebom jedinica, odnosno pripadnika Vojske u međunarodnim snagama i učešćem pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, u smislu ovog zakona, smatra se njihovo upućivanje u aktivnosti:

- 1) podrške miru, odgovora na krize i u okviru humanitarnih operacija;
- 2) odbrane država saveznica u smislu člana 5 Sjevernoatlantskog ugovora;
- 3) podsticanja razvoja demokratije, pravne sigurnosti i zaštite ljudskih prava;
- 4) na koje se Crna Gora obavezala međunarodnim ugovorima.

Član 3

Za vrijeme vanrednog ili ratnog stanja u Crnoj Gori ne može se donijeti odluka o upotrebi jedinica, odnosno pripadnika Vojske u međunarodnim snagama, niti odluka o učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na aktivnosti iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

II. UPOTREBA JEDINICA, ODNOSNO PRIPADNIKA VOJSKE U MEĐUNARODNIM SNAGAMA

Član 4

O upotrebi jedinica, odnosno pripadnika Vojske u međunarodnim snagama odlučuje Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), na predlog Savjeta za odbranu i bezbjednost.

Prilikom predlaganja upotrebe Vojske u međunarodnim snagama Savjet za odbranu i bezbjednost (u daljem tekstu: Savjet) može utvrditi nacionalna ograničenja za upotrebu jedinica, odnosno pripadnika Vojske za aktivnosti iz člana 2 ovog zakona.

Ako se za vrijeme učešća jedinica, odnosno pripadnika Vojske u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona bitno promijene bezbjednosni uslovi, načelnik Generalštaba Vojske može narediti dodatna nacionalna ograničenja, o čemu je dužan odmah da obavijesti ministra odbrane i Savjet.

Prilikom učešća jedinica, odnosno pripadnika Vojske u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, načelnik Generalštaba Vojske, uz saglasnost ministra odbrane, može prenijeti ovlaštenje operativnog i taktičkog komandovanja i kontrole na nadležnu komandu u međunarodnim snagama.

Akte iz st. 1 i 2 ovog člana izvršava ministar odbrane.

Član 4a

Za sprovođenje aktivnosti iz člana 2 ovog zakona u okviru Sjevernoatlantskog saveza, jedinice Vojske mogu se deklarirati odlukom Savjeta koja se donosi na predlog ministra odbrane.

Član 4b

O učešću jedinica Vojske ranga voda ili višeg ranga na vježbama ili obuci u inostranstvu, u skladu sa prihvaćenim međunarodnim obavezama, odlučuje Savjet.

Jedinice Vojske ranga nižeg od ranga voda, odnosno pripadnika Vojske na vježbu ili obuku u inostranstvo upućuje načelnik Generalštaba Vojske, uz saglasnost ministra odbrane.

Odluku Savjeta iz stava 1 ovog člana izvršava ministar odbrane.

Član 5

Učešće pripadnika Vojske u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona je obavezno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona:

- pripadnica Vojske za vrijeme trudnoće ne može učestvovati,
- pripadnica Vojske koja ima dijete mlađe od tri godine života, pripadnik Vojske samohrani roditelj koji ima dijete mlađe od sedam godina života ili dijete sa težim smetnjama u razvoju i lice u rezervnom sastavu Vojske učestvuje ako da pristanak u pisanoj formi.

Lica iz stava 1 i stava 2 alineja 2 ovog člana koja se upućuju u aktivnosti iz člana 2 ovog zakona određuje ministar odbrane, na predlog načelnika Generalštaba Vojske.

III. UČEŠĆE PRIPADNIKA OPERATIVNE JEDINICE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE I ZAPOSLENIH U MIROVNIM MISIJAMA I DRUGIM AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU

Član 6

Pripadnici operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, na dobrovoljnoj osnovi, mogu učestvovati u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu.

Pripadnici operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, osim pripadnika policije, vrše poslove iz stava 1 ovog člana, koji ne zahtijevaju nošenje i upotrebu oružja.

Član 7

O učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu odlučuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog starješine organa državne uprave.

Akt Vlade iz stava 1 ovog člana izvršavaju starješine organa državne uprave.

IV. POSTUPAK UPUĆIVANJA I POVLAČENJA I PODNOŠENJE IZVJEŠTAJA

Član 8

U međunarodne snage, odnosno mirovne misije i druge aktivnosti u inostranstvu upućuju se pripremljene, zdravstveno sposobne, obučene i opremljene jedinice, odnosno pripadnici Vojske i pripadnici operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni.

Pripremu, obuku i opremanje jedinica, odnosno pripadnika Vojske, pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih, praćenje i koordinaciju njihovog angažovanja u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, vrše organi državne uprave koji izvršavaju odluke o njihovom upućivanju.

Član 9

Način pripreme, obuke i opremanja jedinica, odnosno pripadnika Vojske za upotrebu u međunarodnim snagama propisuje organ državne uprave nadležan za poslove odbrane.

Kriterijume za izbor, pripremanje, obuku i opremanje pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih za učešće u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu propisuje Vlada.

Član 10

Ako se bitno promijene okolnosti za sprovođenje aktivnosti iz člana 2 stav 1 tač. 1, 3 i 4 ovog zakona ili ako su jedinice, odnosno pripadnici Vojske izložene krajnjoj opasnosti ili u slučaju proglašenja vanrednog ili ratnog stanja u Crnoj Gori, odluku o nastavku učešća, odnosno povlačenju jedinica, odnosno pripadnika Vojske, donosi Skupština, na predlog Savjeta.

Ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane, odluku iz stava 1 ovog člana donosi Savjet.

Odluku o nastavku učešća, odnosno povlačenju pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, donosi Vlada na predlog starješine organa državne uprave.

Savjet je dužan da odluku iz stava 2 ovog člana podnese Skupštini na potvrđivanje čim Skupština bude u mogućnosti da se sastane.

Član 11

Savjet podnosi jednom godišnje Skupštini izvještaj o upotrebi jedinica, odnosno pripadnika Vojske.

Ministar odbrane, najmanje jednom godišnje, podnosi Savjetu izvještaj o upotrebi jedinica, odnosno pripadnika Vojske u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, odnosno o učešću pripadnika Vojske u vježbama ili obuci u inostranstvu u smislu člana 4b st. 1 i 2 ovog zakona.

Starješine organa državne uprave podnose Vladi izvještaj o učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu.

V. PRAVA I OBAVEZE

Član 12

Vrijeme provedeno u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona smatra se službom u Vojsci, odnosno radnim odnosom.

Pripadnici Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, za vrijeme iz stava 1 ovog člana, imaju pravo na diplomatsko-konzularnu pomoć i zaštitu Crne Gore.

Član 13

Prava i dužnosti pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenih za vrijeme učešća u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, uređuju se ugovorom.

Član 14

Pripadnici Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, za vrijeme učešća u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, imaju pravo na naknadu zarade i druga novčana primanja, najmanje u iznosu koji bi ostvarili da su na službi u Vojsci ili u radnom odnosu u Crnoj Gori, kao i druge naknade, pravo na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje u skladu sa propisima kojima je uređena služba u Vojsci, propisima iz oblasti rada, zdravstva i penzijskog i invalidskog osiguranja.

Pored prava iz stava 1 ovog člana, pripadnici Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, za vrijeme učešća u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, imaju pravo i na zaradu i druga novčana primanja koje propisuje Vlada, u skladu sa međunarodnim ugovorima ili drugim međunarodnim aktima.

Član 15

Vrijeme provedeno u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona pripadnicima Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenima računa se u staž osiguranja u dvostrukom trajanju, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U vrijeme iz stava 1 ovog člana računa se i vrijeme provedeno u zarobljeništvu ili na liječenju usljed bolesti ili povreda nastalih za vrijeme aktivnosti iz člana 2 ovog zakona.

Član 16

Pripadnik Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni imaju pravo na naknadu štete i druga prava u slučaju povrede, ranjavanja ili bolesti nastale za vrijeme učešća u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, u skladu sa propisima o naknadi štete međunarodne organizacije pod čijim se mandatom sprovodi mirovna misija ili druga aktivnost u inostranstvu.

Pravo iz stava 1 ovog člana imaju i članovi porodice poginulog, umrlog ili nestalog učesnika u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona.

Ukoliko lica iz st. 1 i 2 ovog člana ne ostvare prava iz stava 1 ovog člana, Crna Gora garantuje ostvarivanje tih prava u skladu sa opštim propisima.

Član 17

Pripadnik Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, koji za vrijeme koje provede u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, zadobije ranu, povredu ili bolest, ostvaruje prava u skladu sa propisima o invalidskoj i boračkoj zaštiti.

Članovi porodice poginulog, umrlog ili nestalog učesnika u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona ostvaruju prava u skladu sa propisima o invalidskoj i boračkoj zaštiti.

Član 18

Pripadnik Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni koji za vrijeme učešća u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, kao i za vrijeme učešća na vježbi ili obuci iz člana 4b ovog zakona, bez svoje krivice zadobije ranu, povredu ili ozljedu zbog koje je nastupilo oštećenje organizma ili je do oštećenja organizma došlo zbog bolesti koja je nastala ili se pogoršala kao neposredna posljedica učešća u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ili učešća na vježbi ili obuci iz člana 4b ovog zakona, ima pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma.

Stepen oštećenja organizma lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u skladu sa propisom o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta i invaliditeta civilnog invalida rata.

Ako lice iz stava 1 ovog člana pogine ili umre od posljedica zadobijene rane, povrede ili ozljede, odnosno bolesti nastale kao neposredna posljedica učešća u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ili učešća na vježbi ili obuci iz člana 4b ovog zakona, njegovoj užoj porodici, odnosno roditeljima ako nema užu porodicu, pripada pravo na novčanu naknadu za slučaj smrti. Ako pripadnik Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni nema užu porodicu, odnosno roditelje, pravo na novčanu naknadu pripada njegovoj braći i sestrama.

Užom porodicom, u smislu ovog člana, smatraju se bračni drug i djeca rođena u braku, vanbračna, pastorčad i usvojena.

Prava na novčanu naknadu iz st. 1 i 3 ovog člana međusobno se isključuju, osim u slučaju kad smrt pripadnika Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenog nastupi u roku od tri mjeseca od dana utvrđenog oštećenja organizma nastalog kao neposredna posljedica učešća u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ili na vježbi ili obuci iz člana 4b ovog zakona.

Visinu novčane naknade iz st. 1 i 3 ovog člana propisuje Vlada.

Član 18a

Organ državne uprave nadležan za poslove odbrane, odnosno organ državne uprave čiji starješina izvršava akt iz člana 7 stav 1 ovog zakona, na zahtjev pripadnika Vojske, odnosno pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposlenog iz člana 18 stav 1 ovog zakona, pokreće postupak i odlučuje o ostvarivanju prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma.

Organ iz stava 1 ovog člana, po službenoj dužnosti pokreće postupak i odlučuje o ostvarivanju prava na novčanu naknadu za slučaj smrti.

Član 19

Pripadnici Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, za vrijeme učešća u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, imaju obavezu da:

- 1) zastupaju interese Crne Gore, u skladu sa mandatom misije, odnosno druge aktivnosti u inostranstvu;
- 2) savjesno izvršavaju dužnosti i poštuju lanac komandovanja i rukovođenja;

3) poštuju pravni poredak države u kojoj djeluju i norme međunarodnog prava.

Pripadnici Vojske, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i zaposleni, za vrijeme provedeno u aktivnostima iz člana 2 ovog zakona, podliježu disciplinskoj, materijalnoj i krivičnoj odgovornosti, u skladu sa propisima Crne Gore, međunarodnim konvencijama i sporazumima o statusu međunarodnih snaga.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da se u roku od 30 dana od dana povlačenja, odnosno završetka aktivnosti, jave nadležnom organu radi nastavljjanja radnog odnosa.

Član 20

Sredstva potrebna za finansiranje aktivnosti iz člana 2 ovog zakona obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21

Propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21a

Odredbe člana 2 stav 1 tačka 2, člana 3 stav 2, člana 4a i člana 5 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore u Sjevernoatlantski savez.

Član 21b

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi koji su donijeti na osnovu Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list CG", br. 61/08 i 31/17), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 22

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o učešću profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i Crne Gore, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima uprave Savjeta ministara u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list SiCG", broj 61/04).

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".